

Quicksan natuur Sportpark Drieburg te Amsterdam (Noord-Holland) Intensivering van gebruiksmogelijkheden

A&W-rapport 22-171

in opdracht van

✘ **Gemeente**
✘ **Amsterdam**
✘

Quicksan natuur Sportpark Drieburg te Amsterdam (Noord-Holland)

Intensivering van gebruiksmogelijkheden

A&W-rapport 22-171

M. Voortman

Foto Voorplaat

De voetbalschoenen boven de entree van Sportpark Drieburg te Amsterdam (Noord-Holland). M. Voortman, juni 2022.

M. Voortman 2022

Quicksan natuur Sportpark Drieburg te Amsterdam (Noord-Holland). Intensivering van gebruiksmogelijkheden. A&W-rapport 22-171. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden/Amsterdam

Opdrachtgever**Ingenieursbureau Gemeente Amsterdam**

Weesperstraat 430

1018 DN Amsterdam

Uitvoerder**Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv**

Suderwei 2

9269 TZ Feanwâlden

Telefoon 0511 47 47 64

info@altwym.nl

www.altwym.nl

© Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv. Overname van gegevens uit dit rapport is toegestaan met bronvermelding.

Projectnummer
22-171

Projectleider
M. Voortman

Status
Definitief

Autorisatie
Goedgekeurd

Paraaf
E. Schut

Datum
30 juni 2022

Kwaliteitscontrole

M. van der Zwan-Krijn

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Leeswijzer	2
2	Plangebied en werkzaamheden	3
2.1	Beschrijving plangebied	3
2.2	Beschrijving werkzaamheden en voornemen	5
3	Werkwijze	6
4	Gebiedsbescherming	7
4.1	Natura 2000	7
4.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	10
4.3	Hoofdgroenstructuur (HGS) en Ecologische structuur gemeente Amsterdam	11
5	Soortbescherming	13
5.1	Grondgebonden zoogdieren	13
5.2	Vleermuizen	15
5.3	Vogels	18
5.4	Amfibieën	20
5.5	Reptielen	23
6	Risicosoorten en overige aandachtspunten	24
6.1	Risicosoorten: flora	24
6.2	Risicosoorten: fauna	25
7	Kansen	26
8	Samenvattende conclusies	28
	Literatuurlijst	31
	<i>Bijlage 1 Toetsingskader</i>	32
	<i>Bijlage 2 Beschrijving en instandhoudingsdoelen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden</i>	38

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Amsterdam is voornemens intensivering van het gebruik van sportpark Drieburg mogelijk te maken (afbeelding 1.1). Daarom zullen drie van de vijf natuurgrasvelden worden vervangen door kunstgrasvelden en zal verlichting aangebracht worden langs alle vijf bestaande natuurgrasvelden. De huidige korfbalstrook wordt heringericht, waarbij mogelijk het clubhuis wordt gesloopt en vervangen door een nieuw clubhuis.

De boven genoemde werkzaamheden kunnen tot verstoring leiden, of vernietiging veroorzaken van beschermde natuurwaarden en/of door de gemeente Amsterdam aangewezen natuurwaarden. Voorbeelden hiervan zijn verstoring van jaarrond beschermde nesten van vogels of vliegroutes, verblijfplaatsen of foerageergebied van vleermuizen door het plaatsen van verlichting of sloop van het clubhuis. Maar bijvoorbeeld ook geschikt leefgebied voor zoogdieren of amfibieën dat als gevolg van de graafwerkzaamheden wordt aangetast. Ten behoeve van het uitvoeren van de werkzaamheden is zodoende inzicht nodig in de beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied.

Om in te schatten in hoeverre dit aan de orde is, heeft de gemeente Amsterdam bureau Altenburg & Wymenga Ecologisch Onderzoek B.V. gevraagd een quickscan natuur uit te voeren waarin het voornemen van de gemeente Amsterdam getoetst wordt aan de vigerende natuurwetgeving en het natuurbeleid. Dit rapport bevat die quickscan, op basis van een bureaustudie en een eerste veldonderzoek. Er is gekeken naar de mogelijke effecten die de beoogde herinrichting teweeg kan brengen, en de mogelijke kansen die er kunnen ontstaan voor natuur. Daarnaast wordt door de gemeente Amsterdam gevraagd om advies te geven over eventuele maatregelen om negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten te voorkomen of te minimaliseren (mitigerende maatregelen).

1.2 Doel

Het doel van deze quickscan natuur is in eerste instantie om de voorgenomen werkzaamheden te toetsen aan de landelijke natuurwetgeving en het beleid van de provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam. In de quickscan natuur wordt beoordeeld of het voornemen effecten heeft op:

- beschermde gebieden in het kader van:
 - de Wet natuurbescherming (Natura 2000);
 - het Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - het natuurbeleid van de gemeente Amsterdam (Hoofdgroenstructuur & Ecologische structuur).
- beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming;
- beschermde soorten in het kader van de Gedragscode Flora en Fauna van gemeente Amsterdam (Springer, 2022), o.a. Rode lijstsoorten van tabel 2 Ff-wet (Borst et al., 2020).

Hierbij wordt in beeld gebracht wat de consequenties van deze mogelijke effecten zijn in het kader van de natuurwetgeving en het natuurbeleid (meldingsplicht, ontheffings- en/of vergunningaanvraag in combinatie met mitigerende/compenserende maatregelen).

Daarnaast wordt aangegeven of binnen het plangebied sprake is van zogenaamde risicosoorten waarmee rekening dient te worden gehouden bij de realisatie van het voornemen. Ten slotte wordt kort ingegaan op eventuele (koppel)kansen om bij de uitvoering van het voornemen de natuurwaarden in en rond het gebied te behouden of eventueel te versterken.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de afbakening van het plangebied en het te toetsen voornemen. In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving gegeven van de werkwijze die is gehanteerd bij de uitvoering van deze quickscan natuur. Hoofdstuk 4 en 5 betreffen de eigenlijke effectenbeoordeling ten aanzien van beschermde gebieden (hoofdstuk 4) en soorten (hoofdstuk 5). Hierin wordt verkend of er effecten zijn te verwachten op beschermde natuurwaarden. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op eventueel te verwachten risicosoorten (flora en fauna) en hoe hiermee kan worden omgegaan. Hoofdstuk 7 geeft een overzicht van mogelijk (koppel)kansen om bij de realisatie van het project de natuurwaarden van het gebied zoveel mogelijk te behouden of eventueel op te waarderen. In hoofdstuk 8 zijn de conclusies van de quickscan natuur opgenomen. In hoofdstuk 9 is de geraadpleegde literatuur weergegeven.

Figuur 1.1 Situering van het plangebied Sportpark Drieburg in Amsterdam, 2022.

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Beschrijving plangebied

Sportpark Drieburg ligt in Watergraafsmeer in Amsterdam Oost en wordt begrensd door de Gooiseweg (met aan de overzijde begraafplaats de Nieuwe Ooster), Weesperzijde, Weespertrekvaart en Amsteldorp (Figuur 1.1). Het sportpark dateert uit 1943 toen het officieel als gemeentelijk sportpark werd aangelegd. Het wordt gebruikt door diverse voetbalverenigingen, een tennisvereniging en een korfbalvereniging. Rondom het sportpark zijn diverse volkstuinen gevestigd.

Het sportpark heeft een groen aanzien door een tweetal forse bomenlanen (langs het Drieburgpad en de Fizeaustraat) en doordat er aan de buitenzijde rondom het sportpark brede stroken met bosplantsoen zijn aangelegd. Hierin is een divers assortiment toegepast, waardoor er een hoge soortenrijkdom is wat betreft beplanting. Dit is tevens aantrekkelijk voor vogels, zoogdieren en amfibieën.

Figuur 2.1 Huidige situatie in het plangebied Sportpark Drieburg (het plangebied is rood omlijnd weergegeven).

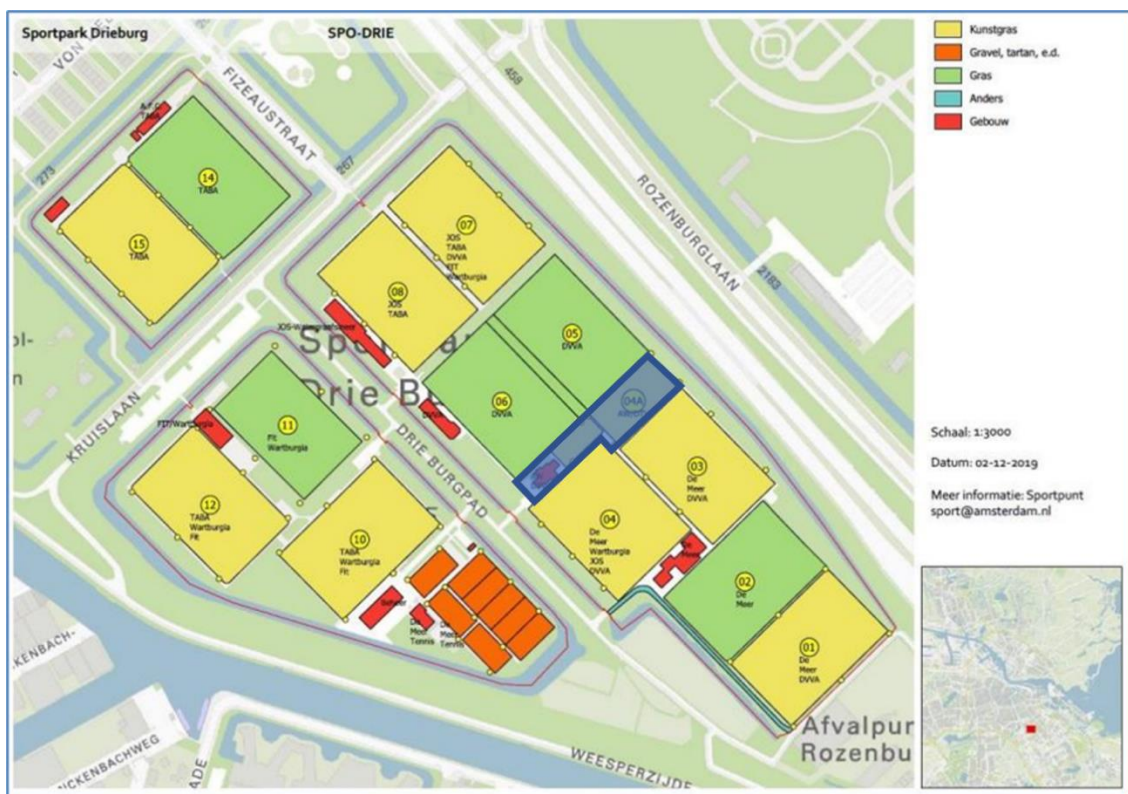
Figuur 2.2: impressie van Sportpark Drieburg te Amsterdam. Bovenste rij links: het te slopen clubgebouw van de korfbalvereniging. Midden: parkeerplaats Fizeastraat met laanbomen. Rechts: parkeerplaats Drieburgpad. Tweede rij links en rechts: veld 11. Derde rij links en rechts: velden 5 en 6. Vierde rij links en rechts: veld 2. Vijfde rij links en rechts: veld 14.

2.2 Beschrijving werkzaamheden en voornemen

De plannen voor de intensivering van het gebruik van sportpark Drieburg worden weergegeven in figuur 2.3. Drie van de vijf natuurgrasvelden worden vervangen door kunstgrasvelden en er zal verlichting aangebracht worden langs alle vijf bestaande natuurgrasvelden. De huidige korfbalstrook wordt heringericht, waarbij mogelijk het clubhuis wordt gesloopt en vervangen door een nieuw clubhuis. Hiervoor zullen de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- het ontgraven van het bestaande maaiveld;
- het aanbrengen van drainage en bekabeling ten behoeve van de nieuw te plaatsen lichtmasten;
- het aanbrengen van een funderingslaag en schokabsorberende laag;
- het aanbrengen van kunstgras;
- het plaatsen van lichtmasten langs alle vijf natuurgrasvelden;
- sloop en nieuwbouw van een clubhuis.

Het uitgangspunt is dat hiervoor geen beplanting hoeft te worden verwijderd of waterpartijen hoeven te worden gedempt.

Afbeelding 2.3: geplande werkzaamheden op sportpark Drieburg te Amsterdam (bron: Adviesrapport Intensivering sportpark Drieburg, gemeente Amsterdam). De groene velden zijn natuurgrasvelden, waarvan er drie worden omgevormd naar kunstgrasveld, namelijk: de velden 2, 11 en 14. Langs alle vijf velden wordt verlichting geplaatst. De te heringerichten korfbalstrook (inclusief te slopen clubgebouw) is weergegeven door middel van een blauw vlak.

3 Werkwijze

Werkwijze beschermde gebieden

Op basis van een bureaustudie is inzicht verkregen in de ligging van het plangebied ten opzichte van:

- Beschermde gebieden van het Natura 2000-netwerk;
- Beschermde gebieden van het provinciaal NNN-netwerk;
- Onderdelen van de Ecologische structuur en de Hoofdgroen structuur van de gemeente Amsterdam.

Vervolgens is bepaald wat de (mogelijke) effecten van het voornemen zijn op deze waardevolle en/of beschermde gebieden en wat de knelpunten zijn (en/of hoe het project bijdraagt aan het oplossen daarvan). Op basis van resultaten van de bureaustudie worden de effecten van het voornemen op de (mogelijk) aanwezige natuurwaarden beschreven, waaronder de binnen Amsterdam aangewezen natuurwaarden. Vervolgens worden de juridische consequenties van het voornemen in het plangebied en eventuele vervolgstappen toegelicht.

Werkwijze (beschermde) soorten

Om de aanwezigheid van beschermde soorten en overige aandachtsoorten¹ in of rondom het plangebied vast te kunnen stellen is een bureaustudie en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. De bureaustudie bestond uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) op 23 mei 2022, verspreidingsatlassen, maps.amsterdam.nl en overige vrij toegankelijke verspreidingsgegevens op internet (RAVON, de Vlinderstichting, Telmee.nl enzovoorts). De verzamelde gegevens van het bureauonderzoek zijn niet altijd volledig, en van voldoende detailniveau of voldoende actueel² om de werkelijke aanwezigheid van beschermde soorten (Wnb) of overige aandacht soorten uit te kunnen sluiten.

Er is een veldbezoek uitgevoerd door M. Voortman, ecooloog bij Altenburg & Wymenga. Het veldbezoek is uitgevoerd op 24 mei 2022 onder voor een habitat- en soortenscan geschikte weersomstandigheden (13°C, 5 Bft WZW, halfbewolkt, geen neerslag). Het veldbezoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van de relevante inventarisatieprotocollen- en standaarden. Zo is voor de scan voor vleermuizen gebruik gemaakt van de 'checklist aanwezigheid' uit het Vleermuisprotocol 2021. Volledige soortgerichte inventarisaties zijn tijdens het veldbezoek niet uitgevoerd, omdat een eenmalig veldbezoek niet voldoet aan de daarvoor vereiste protocollen en in deze fase van het onderzoek niet noodzakelijk is.

Op basis van de biotoopeisen van beschermde soorten, het veldbezoek en de bureaustudie is bepaald of beschermde of overige aandacht soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het plangebied en of daar nader onderzoek naar nodig is. Aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoringgevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden, en of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming (Wnb). Tevens is beschreven welke maatregelen genomen moeten worden om effecten te voorkomen.

¹ Rode Lijst-soorten (vaatplanten), risicosoorten (zoals de Aziatische duizendknopen, stadsduif/eikenprocessierups), aan/afwezigheid lepenpage, kleine marterachtigen, de waterkwaliteit voor amfibieën, reptielen en vissen en vissen uit de gedragscode)

² Natuuronderzoek heeft een beperkte houdbaarheid. Afhankelijk van het type onderzoek en de onderzochte soortgroep zijn de resultaten 3-5 jaar houdbaar. Na deze periode dient opnieuw onderzoek plaats te vinden zodat opnieuw een actueel beeld van de aanwezige natuurwaarden wordt verkregen.

4 Gebiedsbescherming

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Wet natuurbescherming (Natura 2000) of regels omtrent het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan (Bijlage 1).

4.1 Natura 2000

4.1.1 Gebieden

In de omgeving van het plangebied ligt één Natura 2000-gebied, namelijk het 'Markermeer & IJmeer'. Overige Natura 2000-gebieden liggen op een dermate grote afstand ten opzichte van het plangebied dat deze niet van belang zijn voor onderhavige beoordeling. De plannen veroorzaken dan ook geen negatieve effecten op de natuurwaarden waarvoor deze overige Natura 2000-gebieden zijn aangewezen.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft het 'Markermeer & IJmeer', gelegen op ca. 3 kilometer ten oosten van het plangebied (Figuur 4.1). Het Natura 2000-gebied heeft de status van Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebied. De instandhoudingsdoelen (IHD) hebben betrekking op soorten van ondiepe meren en plassen, aangezien het Natura 2000-gebied vrijwel geheel uit water bestaat. In het Natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer' komen geen stikstofgevoelige habitattypen voor.

Figuur 4.1 Ligging plangebied ten opzichte van gebieden van het Natura 2000-netwerk

4.1.2 Effecten en beoordeling

Fysieke effecten

Het plangebied ligt op een afstand van 3km van omliggende Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde gebied is het 'Markermeer & IJmeer'. Als gevolg van de afstand en tussenliggende barrières zoals stedelijk gebied en diverse snelwegen, kan worden uitgesloten dat fysieke effecten als gevolg van het voornemen, zoals oppervlakteverlies, versnippering of verstoring door geluid, licht, trilling of optische verstoring, optreden tot binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied en op de daar aanwezige habitattypen of soorten.

Externe werking

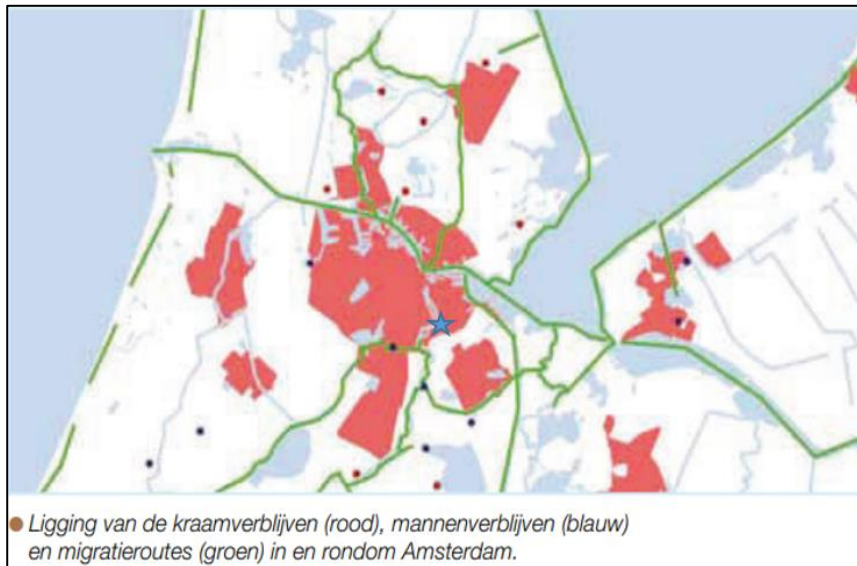
In sommige gevallen kan sprake zijn van verstoring door 'externe werking', namelijk wanneer soorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen, gebruik maken van het plangebied als (essentieel) onderdeel van hun leefgebied (buiten het Natura 2000-gebied) en daar worden verstoord. De vis- en vogelsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer' is aangewezen, zijn voor hun belangrijke functies (bv. foerageergebied, rust- en slaapplek) echter allen gebonden aan het open water en/of de omliggende oevers van de meren (Natura 2000-gebied) zelf. Het plangebied ligt in de bebouwing van Amsterdam, en voldoet niet aan de biotoopeisen van de aangewezen N2000-soorten. Het voornemen heeft dan ook geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen van deze soorten.

De Meervleermuis

Uitzondering is mogelijk de Meervleermuis, waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. Deze soort foerageert boven open water in de Natura 2000-gebieden en heeft zijn (kraam) verblijfplaatsen in gebouwen in het bebouwde gebied daarbuiten (figuur 4.2).

Langs het plangebied ligt de Weespertrekvaart, die als vliegrouete kan dienen. Het plaatsen van extra lichtmasten zou een versturende werking kunnen hebben op deze vliegroutes. Echter, tussen de Weespertrekvaart en het Sportpark Drieburg is een brede en hoge zone bosplantsoen aanwezig, die verlichting vanaf het sportveld afschermt. Bovendien worden aan deze zijde van het sportpark geen verlichtingsmasten bijgeplaatst, waardoor geen additionele verstoring zal optreden vergeleken met de huidige situatie.

In de NDFF of in de Gisviewer van de gemeente Amsterdam wordt ook geen melding gemaakt van de aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied (zie ook paragraaf 5.2). Er zijn om deze redenen geen negatieve effecten te verwachten van de ingreep in het plangebied op deze soort.

Figuur 4.2. Meervleermuis migratie routes, kraamverblijven en mannenverblijven in en rondom Amsterdam, bron: Haarsma & Koopmans, (2017) en Haarsma & Blokker (2014).

Effect door stikstofdepositie

Een toename van de stikstofdepositie kan schadelijk zijn voor Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen voor de bescherming van stikstofgevoelige habitattypen en soorten. Dan kan voor die activiteit een vergunning volgens de Wnb nodig zijn.

Bij de berekening van de toename in stikstofdepositie met behulp van AERIUS worden alleen effecten meegenomen die plaatsvinden binnen een straal van 25 kilometer rondom het plangebied. Er zijn stikstofgevoelige habitattypen aanwezig binnen deze straal. Deze bevinden zich o.a. in Natura 2000-gebied Naardermeer.

Sinds 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) van kracht. Daarin is een gedeeltelijke vrijstellingsregeling opgenomen, namelijk voor aangewezen bouw-, sloop- en aanlegactiviteiten. Daardoor kan de extra stikstofdepositie daarvan worden vrijgesteld van een Natura 2000-vergunningsplicht.

Bij vrijgestelde activiteiten is het niet nodig om de verwachte extra stikstofdepositie nader te bepalen (zoals met een AERIUS-berekening). Deze vrijstelling geldt alleen tijdens de bouwfase. Structurele stikstofemissies tijdens de gebruiksfase zijn niet vrijgesteld.

Voor deze vrijstelling geldt de voorwaarde dat de activiteiten worden uitgevoerd met een minimale emissie van stikstofverbindingen. De initiatiefnemer moet bij het bevoegd gezag aantonen welke maatregelen daarvoor worden getroffen. Gegevens om dit aan te tonen, dienen te worden aangeleverd bij een bouw-of sloopmelding of bij het aanvragen van een omgevingsvergunning.

De geplande herinrichtingswerkzaamheden aan het plangebied Sportpark Drieburg vallen onder de bovengenoemde vrijstelling. Om die reden is het uitvoeren van een AERIUS-berekening voor deze fase niet nodig. De verantwoordelijkheid voor het aanleveren van informatie over maatregelen die getroffen worden om de stikstofemissie te beperken, ligt bij de initiatiefnemer.

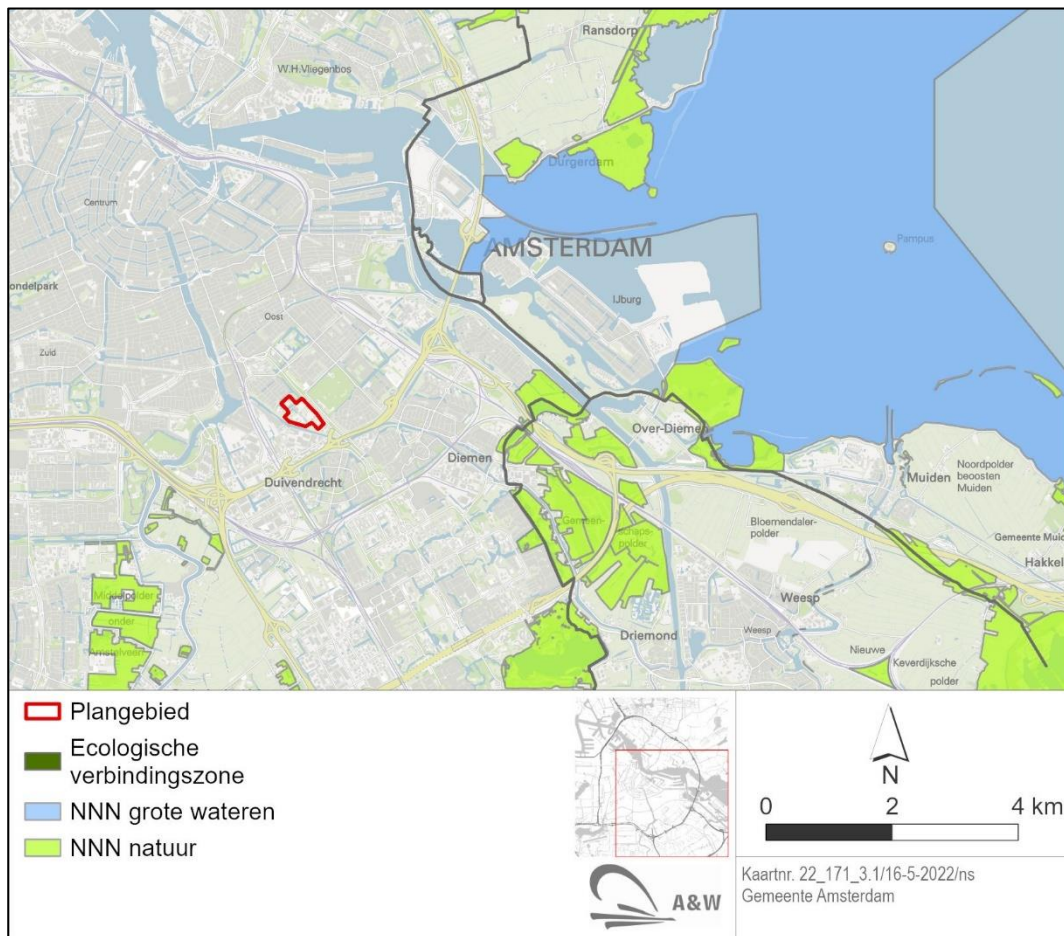
Structurele stikstofemissies tijdens de gebruiksfase zijn niet vrijgesteld. De verwachting is dat door het vervangen van drie van de vijf natuurgrasvelden door kunstgrasvelden en het aanbrengen van verlichting er intensivering van het gebruik van de velden zal optreden. De verwachting is dat bij de voorgenomen maatregelen om intensivering van het gebruik van Sportpark Drieburg mogelijk te maken er een toename zal zijn van stikstofdepositie tijdens de gebruiksfase. Daarom adviseren wij een AERIUS berekening uit te (laten) voeren voor de gebruiksfase.

Overige (indirecte) effecten

Overige indirecte negatieve effecten, zoals vernatting, verdroging en verontreiniging op Natura 2000-gebieden worden bij voorbaat uitgesloten vanwege de afstand en de aard van de werkzaamheden (geen invloed op het grondwater, geen lozing, etc.).

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Op een afstand van meer dan 3 km van het plangebied bevinden zich gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland (Figuur 4.3). Gezien de aard van het plangebied (intensief gebruikt sportpark), de afstand alsmede het tussenliggende stedelijk gebied, is een effect op het NNN uit te sluiten. Aangezien het plangebied zelf buiten de grenzen en op ruime afstand van deze NNN-gebieden ligt, en de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de provincie Noord-Holland geen bepalingen ten aanzien van externe werking bevat, is een nadere procedure in de vorm van een 'Nee, tenzij-toets' niet noodzakelijk. Belemmeringen vanuit provinciaal natuurbeleid zijn niet aan de orde.

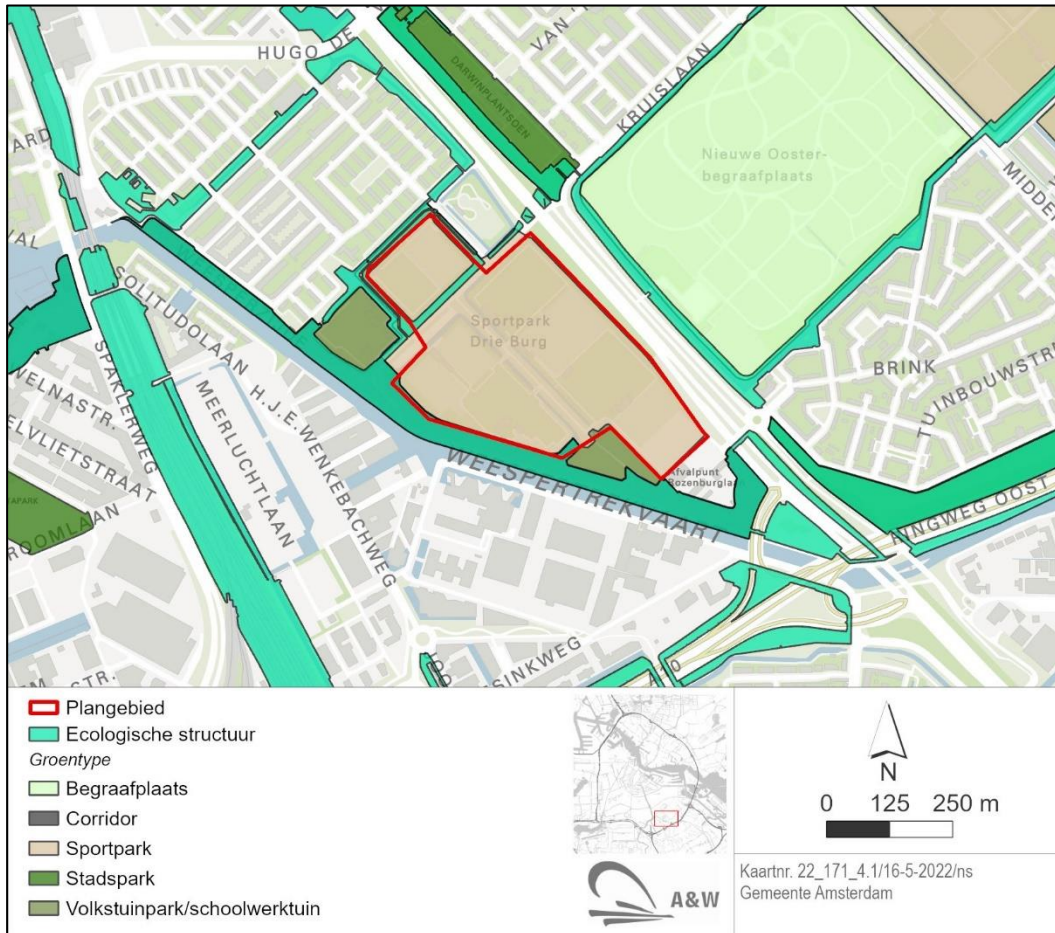

Figuur 4.3 Ligging van het plangebied ten opzichte van zones van het NNN Noord-Holland.

4.3 Hoofdgroenstructuur (HGS) en Ecologische structuur gemeente Amsterdam

4.3.1 Gegevens

Het plangebied ligt buiten de Hoofdgroenstructuur van Amsterdam, maar grenst daar wel direct aan (figuur 4.4). Aan de zuidzijde van het park is een brede zone bosplantsoen aanwezig, die onderdeel uitmaakt van de ecologische structuur. Ook de bomenlaan aan de Kruislaan is onderdeel uit van de ecologische structuur. Ten noordoosten van het plangebied ligt de Nieuwe Oosterbegraafplaats en het sportpark grenst aan twee volkstuincomplexen. Op diverse locaties in het plangebied zijn in het verleden maatregelen getroffen om de connectiviteit van het de ecologische structuur te verbeteren. Zo is er een faunapassage in de Rozenburglaan en er is stortsteen aangebracht in het viaduct onder de Gooiseweg om een verbinding te realiseren tussen sportpark Drieburg en begraafplaats De Nieuwe Ooster. Daarnaast zijn er op twee locaties langs de Weespertrekvaart fauna uittreedplaatsen aangelegd.

Figuur 4.4 Ligging plangebied t.o.v. Hoofdgroenstructuur van gemeente Amsterdam (bron: gemeente Amsterdam, 2022).

4.3.2 Effecten en beoordeling

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van de Hoofdgroenstructuur en de Ecologische structuur van de gemeente Amsterdam. Er zal daarom geen oppervlakteverlies optreden. In de huidige vorm van het plangebied is veel (menselijke) verstoring aanwezig. Door het plaatsen van lichtmasten kan extra verstoring plaatsvinden van vleermuizen en vogels, met name langs het bosplantsoen langs de Fizeastraat en het Drieburgpad. Daarom wordt geadviseerd de verlichting zo veel mogelijk van de bomen af te richten.

Door de plannen zal de hoeveelheid verstoring tijdens en na de uitvoer van de werkzaamheden niet dermate uitstralen dat dit een negatief effect heeft op de Hoofdgroenstructuur en Ecologische structuur. Negatieve effecten op de Hoofdgroenstructuur en Ecologische structuur kunnen worden uitgesloten. Bij de herinrichting van het plangebied zijn er wel kansen om een inrichting toe te passen die meerwaarde heeft voor de biodiversiteit (zie hoofdstuk 7).

5 Soortbescherming

Soortbescherming is in Nederland sinds 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Daaraan zijn drie lijsten met soorten gekoppeld. Artikel 3.1 betreft soorten van de Vogelrichtlijn, artikel 3.5 soorten van de Habitatrictlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn. Artikel 3.10 betreft de overige soorten. Soorten uit de eerste twee artikelen zijn daarmee Europees beschermd, terwijl soorten van artikel 3.10 nationaal beschermd zijn. Provincies hebben de mogelijkheid om voor soorten uit artikel 3.10 een vrijstelling te verlenen van enkele verbodsbepalingen, zoals bij projecten voor ruimtelijke ontwikkeling. De Provincie Noord-Holland hanteert vanaf 1 januari 2017 een dergelijke lijst met (dier)soorten die een vrijstelling genieten bij o.a. ruimtelijke ontwikkeling.

Gezien de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom van Amsterdam, zijn hier beperkte mogelijkheden voor beschermde soorten. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor de beoogde ingrepen. Het bijhorend toetsingskader is opgenomen in bijlage 1 van dit rapport.

Het plangebied bestaat uit openbare ruimte met voornamelijk intensief onderhouden sport(gras)velden in het stedelijk gebied van Amsterdam. Onder dergelijke omstandigheden zijn er weinig mogelijkheden voor bedreigde en/of beschermde natuurwaarden. Het is daarom onwaarschijnlijk dat in het plangebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door de beoogde werkzaamheden:

- flora
- vissen
- vlinders, libellen of andere ongewervelden

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- In het plangebied is geen geschikt biotoop voor deze soorten aanwezig.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van de locatie dat daardoor (mogelijk) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

De aan- of afwezigheid van de onder de Wnb beschermde lepenpage in Amsterdam wordt jaarlijks door onderzoek van de Vlinderstichting vastgesteld. In 2020 is de vlinder niet waargenomen. Binnen het plangebied zijn ook geen lepen aanwezig, waardoor de aanwezigheid mag worden uitgesloten.

5.1 Grondgebonden zoogdieren

5.1.1 Gegevens

Bureaustudie

Grondgebonden zoogdiersoorten die beschermd zijn volgens artikel 3.5 Wnb komen blijkens de verspreidingsgegevens niet in de omgeving van het plangebied voor. Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat binnen het plangebied en in de omgeving van het plangebied (Nieuwe Oosterbegraafplaats) wel een aantal meer of minder algemene zoogdiersoorten voorkomt die zijn beschermd volgens artikel 3.10 van de Wnb. Dat zijn soorten

als Bunzing, Eekhoorn, Egel, Huisspitsmuis, Bosmuis, Konijn, Woelrat en Rosse Woelmuis (NDFF, mei 2022).

Veldbezoek

De natuurgrasvelden die vervangen worden door kunstgrasvelden en waarlangs lichtmasten worden aangebracht bestaan uit kort gemaaide grasvegetatie die intensief bespeeld wordt. Binnen het plangebied is daarom slechts in beperkte mate geschikt leefgebied aanwezig voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren (zoals Egel, mol en Huisspitsmuis). Tijdens het veldbezoek zijn molshopen waargenomen (langs veld nummer 14) en aanwezigheid van algemeen voorkomende soorten als Egel, Woelrat, Rosse woelmuis en Huisspitsmuis, Bosmuis valt niet uit te sluiten. Daarnaast is het te slopen clubgebouw een potentiële verblijfplaats voor marterachtigen (Bunzing, Steenmarter).

5.1.2 Effecten en beoordeling

Zoogdiersoorten artikel 3.5

Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor zoogdiersoorten die beschermd zijn volgens artikel 3.5 Wnb (zoals Bever, Otter, Hamster of Hazelmuis) en zij komen ook niet voor in de omgeving van het plangebied. Daarom veroorzaken de geplande werkzaamheden geen conflict met de Wnb ten aanzien van deze zoogdiersoorten.

Zoogdiersoorten artikel 3.10 (vrijgestelde soorten)

Door uitvoering van de plannen wordt mogelijk leefgebied van algemene soorten als Egel, Woelrat, Bosmuis, Rosse woelmuis, Mol en Huisspitsmuis (tijdelijk) aangetast. Voor de betreffende soorten geldt echter dat door Provinciale Staten van Noord-Holland een vrijstelling is verleend voor het overtreden van verbodsbepalingen van artikel 3.10 Wnb bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Daarom veroorzaken de geplande werkzaamheden geen conflict met de Wnb ten aanzien van deze zoogdiersoorten.

Zoogdiersoorten artikel 3.10 (niet vrijgestelde soorten)

Op de nabijgelegen Nieuwe Oosterbegraafplaats zijn waarnemingen gedaan van dergelijke soorten (bv. Bunzing, Eekhoorn). Het is niet uit te sluiten dat deze soorten incidenteel ('s nachts) waargenomen worden in of rondom het plangebied Sportpark Drieburg. Gezien de aard van het terrein zullen de sportvelden zelf echter geen structureel leefgebied vormen van dergelijke soorten.

Uit het veldbezoek blijkt dat binnen het plangebied het te slopen clubhuis geschikt is als verblijfplaats voor Steenmarter. Om na te gaan of er verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn, is aanvullend veldonderzoek noodzakelijk. Wanneer tijdens het aanvullend onderzoek naar Steenmarters verblijfplaatsen binnen het plangebied worden aangetroffen dan moet voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing zijn verkregen van de Wnb. Deze ontheffing moet worden aangevraagd bij de provincie Noord-Holland. Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gekoppeld, zoals voor de uitvoering van de beoogde werkzaamheden.

Zorgplicht

Voor alle zoogdiersoorten geldt dat de initiatiefnemer is gebonden aan de Zorgplicht. Dit betekent dat zoogdieren tijdens de werkzaamheden de gelegenheid moeten krijgen om het werkgebied te verlaten. Dit kan door te voorkomen dat zoogdieren raken ingesloten door de werkzaamheden.

Conclusie grondgebonden zoogdieren

- Er is aanvullend onderzoek nodig naar verblijfplaatsen van Steenmarter. Indien er bij dit onderzoek verblijfplaatsen binnen het plangebied worden aangetroffen, dan moet voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing zijn verkregen van de Wnb.
- Ten aanzien van overige grondgebonden zoogdiersoorten (artikel 3.5, artikel 3.10, vrijgestelde en niet vrijgestelde soorten) veroorzaken de werkzaamheden geen conflict met de Wet natuurbescherming, mits wordt voldaan aan de zorgplicht (zie hieronder)
- Ten aanzien van alle zoogdieren is de initiatiefnemer gebonden aan de Zorgplicht.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een eenmalige melding te worden gedaan van het gebruik van de vrijstelling voor het verstoren van onder de Wnb beschermde soorten in het kader van een ruimtelijke ingreep (meldingsplicht provincie Noord-Holland).

5.2 Vleermuizen

5.2.1 Gegevens

Bureaustudie

Volgens de NDFF (2022) zijn in en rondom het plangebied waarnemingen bekend van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Rosse vleermuis, Meervleermuis en Laatvlieger. Laatvlieger is aangetroffen langs de Hugo de Vrieslaan, ten noorden van het plangebied, Rosse vleermuis in Park Frankendael.

Ook onderzoek van de gemeente Amsterdam wijst uit dat er in en rondom het plangebied waarnemingen van vleermuizen bekend zijn. Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis zijn in 2019 waargenomen op de Kruislaan, langs de Weesperzijde en de Gooiseweg. Daarnaast zijn er in 2016 en 2017 kraam- en zomerverblijven van Gewone dwergvleermuis vastgesteld in de Ritzema Bosstraat en de Bolkstraat. Het is niet bekend of deze hier op dit moment nog steeds aanwezig zijn.

Langs de Weesperzijde zijn tevens waarnemingen bekend van Meervleermuis (daterend uit 2019).

Veldbezoek

Vliegroutes en foerageergebied

Binnen het plangebied is intensief gemaaid en gebruikt gazon aanwezig. Hierdoor is er weinig bloemrijke beplanting aanwezig die geschikt is als foerageergelegenheid voor insecten. Daardoor zijn de foerageermogelijkheden voor vleermuizen boven de sportvelden beperkt. Onder de beplanting met laanbomen en langs de bosplantsoenranden is wel geschikt foerageergebied aanwezig.

Binnen en grenzend aan het plangebied zijn lijnvormige elementen aanwezig die als vliegroute voor vleermuizen geschikt zijn. Binnen het plangebied zijn dat de beplantingen met laanbomen langs de Fizeastraat, het Drieburgpad en de Kruislaan. Daarnaast is het waarschijnlijk dat de waterpartij en het bosplantsoen langs de Weesperzijde uitmaken van vliegroutes voor (meer)vleermuizen.

Verblijfplaatsen

Het te slopen gebouw van de korfbalvereniging is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Hoewel het een dak heeft zonder dakpannen, beschikt het over een spouwmuur. Hierin zijn stootvoegen aangebracht die toegankelijk zijn voor vleermuizen. Daarnaast sluiten de gevelbetimmering en kozijnen niet strak aan op de muren, waardoor er mogelijkheden zijn voor vleermuizen om in of achter te kruipen.

Ook bevatten de laanbomen holtes waarin verblijfplaatsen voor vleermuizen mogelijk zijn. Het is niet uit te sluiten dat in de bomen in het bosplantsoen langs de sportvelden verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Figuur 5.1: Stootvoegen en wijkende gevelbetimmering in het gebouw van de korfbalvereniging.

5.2.2 Effecten en beoordeling

Vliegroutes en foerageergebied

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebied vliegen vleermuizen vrijwel altijd langs lijnvormige landschapsstructuren en mijden ze open gebied. In dergelijke vliegroutes kunnen kunstmatige lichtbronnen en onderbrekingen obstakels zijn; voor lichtbronnen geldt dat vooral voor de Watervleermuis en Meervleermuis en minder voor de andere soorten.

Langs het plangebied vormt de Weespertrekvaart en de beplanting langs de Weesperzijde een geschikte lijnvormige structuur die onderdeel zouden kunnen uitmaken van vliegroutes.

Daarnaast vormen de laanbeplantingen langs de Fizeaustraat, Drieburgpad en de Kruislaan geschikte lijnvormige structuren die onderdeel zouden kunnen zijn van vliegroutes. Bij de werkzaamheden aan de openbare ruimte worden echter geen bomen geroid of waterpartijen vergraven.

Binnen het plangebied is in de huidige situatie geschikt foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. Dit bestaat echter voornamelijk uit de opgaande begroeiing, die behouden zal blijven. Indien de natuurgrasvelden worden geroid, zal marginaal geschikt foerageergebied voor vleermuizen verdwijnen. Echter, in de omgeving is voldoende alternatief en kwalitatief meer geschikt foerageergebied aanwezig, bijvoorbeeld op begraafplaats De Nieuwe Ooster en in het nabijgelegen Darwinplantsoen.

Er dient te worden voorkomen dat mogelijke vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen in bomen worden verstoord door lichtuitstraling. Dit kan door verlichting van de waterpartijen en de bomenrijen tijdens de werkzaamheden te voorkomen. Om te borgen dat er geen lichtverstoring zal ontstaan door het bijplaatsen van lichtmasten op de velden, dient het lichtplan vooraf te worden beoordeeld door een ter zake kundig ecooloog. Er dient daarnaast gewerkt te worden met gericht licht, dat van de bomen en waterpartijen af geschonden wordt.

Indien het aanlichten van mogelijke vliegroutes niet kan worden voorkomen, dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd, om te bepalen of er daadwerkelijk vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn. Indien vliegroutes van vleermuizen worden verstoord, ontstaat daardoor een conflict met de Wet natuurbescherming en is voor de werkzaamheden een ontheffing nodig.

Ten aanzien van foerageergebied geldt, dat in de omgeving van het plangebied voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is. Door het aanlichten van foerageergebied wordt de functionaliteit van verblijfplaatsen niet aangetast. In het kader van de zorgplicht dient waar mogelijk echter te worden voorkomen dat foerageergebied van vleermuizen wordt verstoord.

Verblijfplaatsen

Uit het veldbezoek bleek dat het te slopen gebouw van de korfbalvereniging geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Door het slopen van dit gebouw worden eventueel aanwezige verblijfplaatsen vernietigd. Om na te gaan of er verblijfplaatsen zijn, is aanvullend veldonderzoek noodzakelijk. Wanneer tijdens het aanvullend onderzoek naar vleermuizen verblijfplaatsen binnen het plangebied worden aangetroffen dan moet voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing zijn verkregen van de Wnb. Deze ontheffing moet worden aangevraagd bij de provincie Noord-Holland. Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gekoppeld, zoals voor de uitvoering van de beoogde werkzaamheden.

Binnen het plangebied zijn er daarnaast mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen aanwezig. Om te voorkomen dat deze verblijfplaatsen worden verstoord door lichtuitstraling, dient het aanlichten van bomen tijdens de werkzaamheden te worden voorkomen. Om te borgen dat er geen lichtverstoring zal ontstaan door het bijplaatsen van lichtmasten op de velden, dient het lichtplan vooraf te worden beoordeeld door een ter zake kundig ecooloog. Er dient daarnaast gewerkt te worden met gericht licht, dat van de bomen af geschonden wordt.

Indien lichtuitstraling op de bomen niet kan worden voorkomen, dient alsnog nader onderzoek te worden uitgevoerd om te bepalen of in de bomen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden verstoord, ontstaat daardoor een conflict

met de Wet natuurbescherming en is voor de werkzaamheden een ontheffing met de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

5.3 Vogels

5.3.1 Gegevens

Bureaustudie

Volgens de NDFF (geraadpleegd 2 mei 2022) komen er in de omgeving van het plangebied verschillende algemene vogelsoorten voor, waaronder Heggemus, Pimpelmees, Koolmees, Putter, Vink en Merel. Daarnaast zijn in en rondom het plangebied (begraafplaats de Nieuwe Ooster) waarnemingen bekend van Sperwer, Buizerd, Bosuil, Ransuil, Havik, Roek, Ooievaar en IJsvogel. In de wijdere omgeving zijn waarnemingen bekend van Boomvalk en Slechtvalk.

Op het sportpark zelf zijn geen verblijfplaatsen bekend van Gierzwaluw of Huismus. Het te slopen gebouw van de korfbalvereniging is hiervoor ook niet geschikt. Het heeft een nagenoeg plat dak (zonder grind) en het heeft geen dakpannen.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden diverse zangvogels gehoord en gezien, met name in en rond de bosplantsoenstroken en in de forse laanbomen langs de Kruislaan en de Fizeaustraat. Op één van de sportvelden foerageerden Scholeksters. Tijdens het veldbezoek stonden de bomen vol in blad, waardoor niet zichtbaar was of er zich horsten van roofvogels of nesten van andere vogels in de bomen rondom sportvelden aanwezig waren. De fors uitgegroeide bosplantsoenstroken zijn geschikt als nestgelegenheid voor Sperwer, Buizerd en diverse zangvogels. Ook kunnen verschillende roofvogels er foerageren.

5.3.2 Effecten en beoordeling

Effecten op algemene broedvogels

Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten zijn beschermd volgens artikel 3.1 Wnb. Bij werkzaamheden moet rekening worden gehouden met vaste verblijfplaatsen van vogels, vooral tijdens het broedseizoen. De Wnb kent geen standaardperiode daarvoor. De meeste Nederlandse vogelsoorten broeden tussen half maart en half juli, maar er zijn ook soorten die eerder starten en soorten die zelfs in september nog broeden. Het is niet uit te sluiten dat algemene broedvogels broeden rondom of in de bosplantsoenstroken in het plangebied. Omdat bij het uitvoeren van de plannen geen bomen worden gekapt of bosplantsoen wordt gerooid, levert dit echter geen conflict met de Wnb. Het plangebied bevindt zich reeds in een gebied met een hoge mate van menselijke verstoring. De vogelsoorten die broeden in de groenstructuren zijn weinig verstoringgevoelig. Door een intensivering van het gebruik van het sportpark zal geen extra verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Daarom wordt geconcludeerd dat er geen conflict zal optreden met de Wnb ten aanzien van broedende vogels. Wel dient te worden voorkomen dat er tijdens de werkzaamheden vogels tot broeden komen binnen het plangebied, die vervolgens door werkzaamheden worden verstoord. Dit kan door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen.

Effecten op jaarrond beschermde nesten

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Wet natuurbescherming, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. In augustus 2009 is onder

de Flora- en faunawet een indicatieve lijst opgesteld van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Deze lijst is per 1 januari 2017 onveranderd overgenomen in de Wnb.

Mogelijkheden voor jaarrond beschermde nestplaatsen zijn in het plangebied alleen aanwezig in de groenstructuren. Het te slopen gebouw van de korfbalvereniging biedt geen ruimte voor nestplaatsen van Huismus en Gierzwaluw. Ook zijn er geen oevers aanwezig die mogelijkheden bieden voor IJsvogel.

Ransuil, Bosuil, Boomvalk, Sperwer, Havik, Slechtvalk en Roek

Binnen het plangebied zijn bomen aanwezig die boomholtes of kraaien- en eksternesten kunnen bevatten die geschikt zijn als broedgelegenheid voor Bosuil, Ransuil, Boomvalk, Sperwer, Slechtvalk en Havik. Daarnaast zijn er mogelijkheden voor gezamenlijke slaapplekken (roestplaatsen) van Ransuil. Deze bevinden zich voornamelijk in de bomenlanen en in de bosplantsoenstroken grenzend aan de sportvelden. Verstoring van nestgelegenheid door het plaatsen van extra lichtmasten langs de sportvelden levert een knelpunt op met de Wnb. Tijdens het veldbezoek dat is uitgevoerd voor de quickscan stonden de bomen vol in het blad, waardoor niet kon worden vastgesteld of er in de bomen oude ekster- of kraaiennesten aanwezig waren.

Er dient voorkomen te worden dat bomen en bosplantsoen beschadigd worden door de nieuw te plaatsen lichtmasten. Om die reden wordt geadviseerd om het verlichtingsplan op te stellen in overleg met een ecooloog. Indien het niet mogelijk is te voorkomen dat bomen en bosplantsoen beschadigd worden door de nieuw te plaatsen lichtmasten, dan dient aanvullend onderzoek plaats te vinden naar aanwezigheid van nest- of verblijfplaatsen van Ransuil, Bosuil, Boomvalk, Sperwer, Havik en Roek. Indien er nest- of verblijfplaatsen van Ransuil, Bosuil, Boomvalk, Sperwer, Havik of Roek worden aangetroffen, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gekoppeld, zoals voor de uitvoering van de beoogde werkzaamheden.

Roestplaatsen ransuilen

's Winters verzamelen ransuilen zich in groepen, vlak bij gunstige voedselgebieden, zogenaamde roestplaatsen. Binnen het plangebied zijn mogelijkheden voor gezamenlijke slaapplekken (roestplaatsen) van Ransuil. Deze bevinden zich met name in de bomenlanen en in de bosplantsoenstroken grenzend aan de sportvelden. Verstoring van deze roestplaatsen door het plaatsen van extra lichtmasten langs de sportvelden levert een knelpunt op met de Wnb. Omdat het veldbezoek werd uitgevoerd in het voorjaar kon niet worden vastgesteld of er roestplaatsen voor Ransuil in het plangebied aanwezig waren.

Er dient voorkomen te worden dat bomen en bosplantsoen beschadigd worden door de nieuw te plaatsen lichtmasten. Om die reden wordt geadviseerd om het verlichtingsplan op te stellen in overleg met een ecooloog. Indien het niet mogelijk is te voorkomen dat bomen en bosplantsoen beschadigd worden door de nieuw te plaatsen lichtmasten, dan dient aanvullend onderzoek plaats te vinden naar aanwezigheid van roestplaatsen van Ransuil. Indien er roestplaatsen van Ransuil worden aangetroffen, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gekoppeld, zoals voor de uitvoering van de beoogde werkzaamheden.

Conclusie vogels

Algemene broedvogels

Door uitvoering van de plannen zal geen conflict met de Wnb ontstaan ten aanzien van algemene broedvogels, mits verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen. Maatregelen om aan deze voorwaarde te kunnen voldoen zijn hierboven beschreven.

Jaarrond beschermde nestplaatsen (Huisemus en Gierzwaluw)

Door de uitvoering van de plannen zal geen conflict optreden ten aanzien van nest- of verblijfplaatsen van vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen.

Ransuil, Bosuil, Boomvalk, Sperwer, Havik, Slechtvalk en Roek

Door uitvoering van de plannen kan een conflict ontstaan met de Wnb ten aanzien van Ransuil, Bosuil, Boomvalk, Sperwer, Havik, Slechtvalk en Roek. Geadviseerd wordt daarom om het verlichtingsplan voor de sportvelden op te stellen in overleg met een ecooloog om te voorkomen dat bomen in het bosplantsoen langs de sportvelden worden bescheden door de nieuw te plaatsen lichtmasten. Indien het niet mogelijk is te voorkomen dat bomen en bosplantsoen bescheden worden door de nieuw te plaatsen lichtmasten, dan dient aanvullend onderzoek plaats te vinden naar aanwezigheid van nestplaatsen van Ransuil, Bosuil, Boomvalk, Sperwer, Havik en Roek. Indien er nestplaatsen van de voornoemde soorten worden aangetroffen, dan moet voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing zijn verkregen van de Wnb. Deze ontheffing moet worden aangevraagd bij de provincie Noord-Holland. Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gekoppeld, zoals voor de uitvoering van de beoogde werkzaamheden.

Roestplaatsen Ransuil

Door uitvoering van de plannen kan een conflict ontstaan met de Wnb ten aanzien van roestplaatsen van Ransuil. Geadviseerd wordt daarom om het verlichtingsplan voor de sportvelden op te stellen in overleg met een ecooloog om te voorkomen dat bomen in het bosplantsoen langs de sportvelden worden bescheden door de nieuw te plaatsen lichtmasten. Indien het niet mogelijk is te voorkomen dat bomen en bosplantsoen bescheden worden door de nieuw te plaatsen lichtmasten, dan dient aanvullend onderzoek plaats te vinden naar aanwezigheid van roestplaatsen van Ransuil. Indien er roestplaatsen van Ransuil worden aangetroffen, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze ontheffing moet worden aangevraagd bij de provincie Noord-Holland. Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gekoppeld, zoals voor de uitvoering van de beoogde werkzaamheden.

5.4 Amfibieën

5.4.1 Gegevens

Bureaustudie

Volgens de NDFP (geraadpleegd 31 mei 2022) zijn in de omgeving van het plangebied recente (2019-2022) waarnemingen bekend van Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Groene kikker, Kleine watersalamander en Rugstreeppad. Hierbij gaat het met name om waarnemingen op park Frankendael en begraafplaats De Nieuwe Ooster. Larven van Rugstreeppad zijn in 2021 waargenomen bij de Spaklerweg en in 2018 zijn nog adulte exemplaren waargenomen bij de Joan Muyskenweg. Binnen het plangebied zelf zijn alleen waarnemingen bekend van Gewone pad en Groene Kikker.

In en rondom de Pasteurstraat zijn waarnemingen bekend van Alpenwatersalamander, Vuursalamander, Vinpootsalamander. Het gaat hier om ontsnapte dieren en enkele geïsoleerde individuen. Gezien het natuurlijke verspreidingsgebied van deze soorten (Zuid-Limburg en Oostelijk Noord-Brabant), komen deze soorten hier niet van nature voor. Ze zijn daarom niet relevant voor de effectbeoordeling en worden hier verder niet meer behandeld

Veldbezoek

In het plangebied zijn diverse waterpartijen aanwezig die dienen als afwatering voor de ontsluitingswegen, parkeerterreinen en sportvelden. Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen. De rietkragen, de waterpartijen en bosplantsoenbeplanting met inheemse heesters bieden echter wel foerageermogelijkheden en verblijfplaatsen voor algemeen voorkomende amfibieënsoorten.

5.4.2 Effecten en beoordeling

Amfibieën artikel 3.5 Wnb

Binnen het plangebied en de directe omgeving daarvan zijn geen soorten van deze beschermingscategorie waargenomen. Het plangebied ligt in stedelijk gebied en hoewel er een waterpartij aanwezig is, is het onwaarschijnlijk dat in het plangebied wettelijk beschermde soorten amfibieën voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van het beoogde project. De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn de volgende:

- Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van de locatie dat daardoor (mogelijk) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

Poelkikker

Binnen het plangebied bevinden zich zonbeschenen sloten met een mooie oeverbegroeiing die in principe geschikt zouden kunnen zijn als leefgebied van Poelkikker. Ook zouden zij sporadisch in het gras kunnen foerageren, maar dit vormt geen leefgebied. Voortplanting vindt plaats in het water en overwintering in bosschages. Waterpartijen en bosschages worden niet aangetast tijdens de werkzaamheden, dus zal geen conflict ontstaan met de Wet natuurbescherming.

Rugstreeppad

Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van Rugstreeppad (Verspreidingsatlas.nl, 2022) Voor de Rugstreeppad is momenteel geen geschikt leefgebied aanwezig in het plangebied. Tijdens werkzaamheden kan echter wel geschikt leefgebied ontstaan als braakliggend terrein aanwezig is met kale bodem en ondiepe poelen of plassen. Indien dergelijk terrein ontstaat gedurende de actieve periode van de Rugstreeppad kan de soort zich hier vestigen.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient te worden voorkomen dat dit gebeurt. Dit kan door de werkzaamheden uit te voeren in de periode van winterrust van de Rugstreeppad, tussen half oktober en eind maart. Indien dit niet mogelijk is, wordt geadviseerd om de werkzaamheden uit te voeren onder ecologische begeleiding.

Er kan worden voorkomen dat geschikt leefgebied voor de Rugstreeppad ontstaat door op het werkterrein geen ondiepe poelen of plassen te laten ontstaan. Dit kan door het werkterrein goed te egaliseren. Zo mogelijk mogen er ook geen gronddepots worden gerealiseerd. Daarnaast moet voorkomen worden dat op terrein waar reeds werkzaamheden zijn uitgevoerd de grond nogmaals geroerd wordt. Hiermee wordt voorkomen dat eventuele dieren die zich er hebben gevestigd worden gedood of verstoord en dat een overtreding van de Wet

natuurbescherming ontstaat. Mochten deze maatregelen niet mogelijk zijn, dan kan worden overwogen om het werkgebied te omringen met een paddenscherm en daardoor ontoegankelijk te maken voor de Rugstreeppad.

Amfibieën artikel 3.10 Wnb (vrijgestelde soorten)

Gezien de verspreidingsgegevens van amfibieën (NDFP, 2022) en de aangetroffen biotopen komt hier een aantal beschermde amfibieënsoorten voor van artikel 3.10 Wnb. Het gaat om soorten als Bruine kikker en de Gewone pad. Het is niet uit te sluiten dat de rietbegroeiing langs de waterpartijen en de bosplantsoenstroken op Sportpark Drieburg door deze soorten worden gebruikt. Er zijn geen werkzaamheden aan het bosplantsoen of de waterpartijen beoogd, waardoor geen leefgebied van deze soorten wordt aangetast.

Het bosplantsoen rond de sportvelden waar de verlichting is voorzien, kan fungeren als land-en/of winterbiotoop voor bovengenoemde soorten. Door uitvoering van de plannen zal geen leefgebied van deze soorten worden aangetast, omdat de ingreep voor het plaatsen van de lichtvoorziening minimaal is. Het gebruik van de lichtmasten zal geen noemenswaardig negatief effect veroorzaken, omdat de masten op enige afstand van het bosplantsoen worden geplaatst en het grootste deel van de verlichting wordt tegengehouden door de begroeiing direct grenzend aan de sportvelden.

Bovendien geldt voor deze soorten een provinciale vrijstelling voor het overtreden van verbodsbepalingen van artikel 3.10 Wnb bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Daarom veroorzaken de beoogde ingrepen in het plangebied geen conflict met de Wnb ten aanzien van deze amfibieënsoorten, mits de zorgplicht in acht genomen wordt (zie hieronder).

Amfibieën artikel 3.10 Wnb (niet-vrijgestelde soorten)

Volgens de verspreidingsgegevens en de NDFP komen in het plangebied en de directe omgeving geen amfibieënsoorten van artikel 3.10 voor, die niet zijn vrijgesteld. Het plangebied ligt in stedelijk gebied en hoewel er waterpartijen aanwezig zijn, is het onwaarschijnlijk dat in het plangebied wettelijk beschermde soorten amfibieën voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van het beoogde project. Ten aanzien van dergelijke amfibieënsoorten zal geen conflict met de Wet natuurbescherming ontstaan door uitvoering van de werkzaamheden, mits de zorgplicht in acht genomen wordt (zie hieronder).

Zorgplicht

Ten aanzien van alle (amfibieën)soorten geldt de Zorgplicht. Om daaraan te voldoen, dienen mitigerende maatregelen te worden genomen. Dit kan door amfibieën de gelegenheid te geven zich weg te verplaatsen van de werkzaamheden, door in een rustig tempo en in één richting te werken.

Conclusie amfibieën

- De geplande werkzaamheden kunnen een conflict met de Wet Natuurbescherming artikel 3.5 ten aanzien van Rugstreeppad. Maatregelen om dit te voorkomen zijn beschreven in paragraaf 5.4.2.
- De geplande werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Wet natuurbescherming artikel 3.10 ten aanzien van amfibieën, mits er wordt voldaan aan de Zorgplicht (zie hierboven). In dit geval betreft dit mogelijk aanwezige, algemeen voorkomende soorten, zoals Gewone pad en Groene kikker.

5.5 Reptielen

5.5.1 Gegevens

Bureaustudie

Volgens de verspreidingsgegevens (NDFF, 2022) zijn in het plangebied zelf geen waarnemingen bekend van reptielen. In de ruimere omgeving van het plangebied (Sportpark Middenmeer, Flevopark) zijn wel waarnemingen bekend van Ringslang. Volgens de verspreidingsatlas (Ravon, 2022) ligt het plangebied binnen het natuurlijke verspreidingsgebied van de Ringslang.

Het plangebied ligt niet binnen het natuurlijke verspreidingsgebied van overige reptielsoorten van de Wnb artikel 3.5 of 3.10.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen waargenomen. De sportvelden worden zeer intensief gemaaid en gebruikt. Er bevinden zich geen waterpartijen direct grenzend aan de natuurgrasvelden die zullen worden omgevormd tot kunstgrasvelden.

5.5.2 Effecten en beoordeling

Het plangebied is niet geschikt als voortplantingsgebied voor reptielen. Er gaan door de werkzaamheden dan ook geen vaste verblijfplaatsen verloren. Hoewel de aanwezigheid van zwervende exemplaren van de Ringslang niet geheel is uitgesloten, is de kans hierop zeer klein. Om bovenstaande redenen is een knelpunt met de Wet natuurbescherming ten aanzien van Ringslang niet aan de orde.

Ten aanzien van alle (reptielen)soorten geldt de Zorgplicht. Om daaraan te voldoen, dienen mitigerende maatregelen te worden genomen. Dit kan door reptielen de gelegenheid te geven zich weg te verplaatsen van de werkzaamheden, door in een rustig tempo en in één richting te werken.

Conclusie reptielen

De geplande werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Wet natuurbescherming artikel 3.5 of 3.10 ten aanzien van reptielen, mits er wordt voldaan aan de Zorgplicht (zie hierboven).

6 Risicosoorten en overige aandachtspunten

Op basis van een korte bureaustudie en waarnemingen tijdens het veldbezoek zijn de risico's ten aanzien van enkele ongewenste invasieve exoten of andere risicosoorten in kaart gebracht. Hierbij dient te worden opgemerkt dat tijdens het veldbezoek in het kader van deze quickscan natuur enkel de locatie waar de werkzaamheden worden uitgevoerd onderzocht zijn op de aanwezigheid van deze risicosoorten. Rondom het plangebied zijn geen gerichte inventarisaties uitgevoerd, wel zijn eventueel toevallige waarnemingen genoteerd.

6.1 Risicosoorten: flora

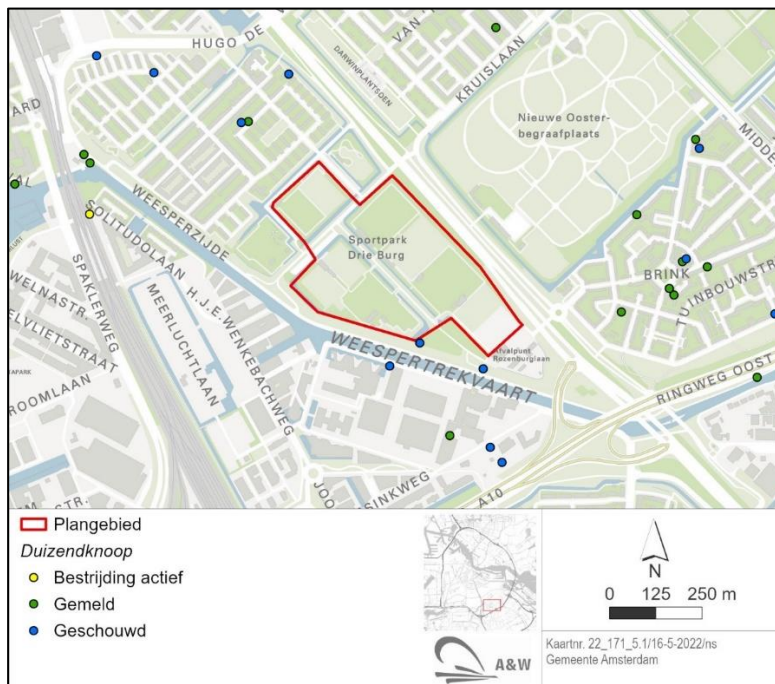
Bij de uitvoering van deze quickscan natuur is aandacht besteed aan de aanwezigheid van invasieve exoten of andere ongewenste flora soorten. Het gaat om:

- Aziatische duizendknopen
- Reuzenberenklauw
- Reuzebalsemien
- Uitheemse Guldenroeden (Canadese/late)
- Eventueel overige (aquatische) exoten

6.1.1 Gegevens

Bureaustudie

In het plangebied zelf zijn geen locaties bekend waar Aziatische duizendknoop is gemeld of geschouwd (figuur 6.1).

Figuur 6.1 Locaties nabij het plangebied waar Aziatische duizendknoop is gemeld, geschouwd of actief wordt bestreden (gemeente Amsterdam, 2022).

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen invasieve plantensoorten in het plangebied waargenomen.

6.1.2 Risicobeoordeling

Aziatische duizendknopen kunnen zich snel uitbreiden en zijn lastig te verwijderen. Het is daarom belangrijk dat wanneer in de uitvoeringsfase het plangebied wordt omgevormd tot werkterrein (open grond), te voorkomen dat de soort zich tot in dit gebied verspreidt.

Om verspreiding van Aziatische duizendknoop in het plangebied te voorkomen wordt daarom geadviseerd om de werkzaamheden (met name de werkzaamheden met grondverzet) uit te voeren met aandacht voor dit risico en waar nodig de soort te bestrijden.

Voor een gedetailleerde beschrijving van de aandachtspunten en maatregelen die hierbij komen kijken, wordt verwezen naar het infoblad 'voorkomen verspreiding duizendknoop op nieuwbouwlocaties' van het landelijk protocol 'Omgaan met Aziatische duizendknoop' (Faber, 2019).

Bij de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden is er geen sprake van een risico ten aanzien van de groei/verspreiding van overige invasieve exoten (anders dan duizendknopen). Verdere maatregelen zijn dan ook niet nodig.

6.2 Risicosoorten: fauna**6.2.1 Gegevens****Bureaustudie**

Op basis van de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van de Eikenprocessierups in of direct nabij het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van stadsduiven (NDFF, mei 2022).

Veldbezoek

In het plangebied werden geen stadsduiven waargenomen. In het plangebied zijn eiken aanwezig, waardoor er risico is voor aanwezigheid van Eikenprocessierups tijdens de werkzaamheden.

6.2.2 Risicobeoordeling*Stadsduiven*

Stadsduiven komen vooral in het stedelijk gebied voor, waar ze met name broeden op randen en richels van gebouwen en bruggen. Binnen het huidige plangebied zijn geen waarnemingen bekend van stadsduiven en binnen het plangebied zijn geen gebouwen of bruggen aanwezig die geschikt zijn als broedgelegenheid. Daarom kan verstoring van stadsduiven als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden uitgesloten

Eikenprocessierups

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van Eikenprocessierups. Langs veld 14 zijn vier eiken aanwezig. Hierdoor kan er bij werkzaamheden risico zijn voor aanwezigheid van Eikenprocessierups tijdens de werkzaamheden. Geadviseerd wordt daarom om te werken volgens de Leidraad beheersing Eikenprocessierups (Spijker et al., 2022)

7 Kansen

Bij de uitwerking van de plannen voor intensivering van het gebruik van Sportpark Drieburg zijn er mogelijkheden om maatregelen te treffen die de natuur in en rondom het sportpark ten goede komen. Hieronder wordt een aantal suggesties gedaan die in de planvorming meegenomen zouden kunnen worden.

Betrekken van gebruikers bij de inrichting en het ontwerp van de groenvoorziening

Indien gebruikers in een vroeg stadium betrokken worden bij het ontwerp en de inrichting van de groenvoorziening op het sportpark, dan neemt ook hun waardering voor de groene ruimte en de daarin aanwezige flora en fauna toe. Maatregelen die getroffen worden om extra mogelijkheden te realiseren kunnen dan vaak rekenen op een groter draagvlak, waarmee de kans op een succesvol project groter wordt. In dit project zijn gebruikers en belangstellenden al tijdens het ontwerpproces betrokken bij de herinrichtingsplannen. Die betrokkenheid kan verder worden gestimuleerd door hen ook in de toekomst te blijven betrekken bij het openbaar groen in de op sportpark Drieburg. Voorbeelden voor hoe dit als gemeente te faciliteren, zijn te vinden via het VHG groenboek stedelijke natuur en de website over nieuwe stedelijke natuur van de Vlinderstichting:

https://issuu.com/boermareclame/docs/groenboek_stedelijke_natuur_def_web/32
<https://www.vlinderstichting.nl/wat-wij-doen/projecten/resultaat/nieuwe-stedelijke-natuur>

Natuurlijke inrichting en beheer van groenstroken rondom sportvelden

Sportvelden zijn in potentie belangrijk voor vogels. De velden én de groenstrook rondom kunnen zo worden ingericht en beheerd dat het gunstig is voor zowel de vogels als het sportveldonderhoud. Voorbeelden hiervan en aanknopingspunten hiervoor zijn te vinden op de factsheet sportvelden van de Vogelbescherming:

https://www.vogelbescherming.nl/docs/f17240fc-769e-46bb-ae77-1b1b668ad0c9.pdf?_ga=2.11668849.476798174.1573992550-934013804.1543314978

Te denken valt verder aan het toepassen van inheemse en bloeiende beplanting met een jaarronde bloeihoog (indien beplanting vervangen of aangeplant wordt).

Toepassing halfbestrating

Waar het gebruik van wegen minder intensief is, zoals parkeervakken, kan halfbestrating worden toegepast. De openingen tussen de stenen biedt ruimte aan planten die tolerant zijn voor betreding. De vegetatie ontwikkelt zich vanzelf, maar kan met inzaaien worden bevorderd. Toepassing van halfbestrating op het parkeerterrein biedt de mogelijkheid overvloedige regenval te bergen, waardoor minder wateroverlast veroorzaakt wordt. Daarnaast draagt het bij aan reductie van warmte in het stedelijk gebied.

Regenwateropslag onder sportvelden of parkeerterreinen

Een mogelijkheid voor extra waterberging is de opslag onder de grond in kratten. Dit is een niet zichtbare techniek die past binnen duurzame stedenbouw en daarom hier ook aandacht krijgt. Een interessante vorm van meervoudig gebruik van de ruimte is de toepassing van waterberging onder sportvelden. Technisch is dit goed mogelijk door de toepassing van bergingskratten/bollen of Aquaflo. Voor het Bijlmerpark Amsterdam heeft DRO Amsterdam een overzicht gemaakt van de verschillende opties. Meer informatie hierover is te vinden via:

<https://nl.urbangreenbluegrids.com/measures/infiltration-boxes-and-infiltration-drainswells/rainwater-storage-beneath-sports-fields/>

Natuurinclusief clubgebouw

Indien het huidige gebouw van de korfbalvereniging vervangen wordt door een nieuw clubgebouw, kan door bij het ontwerp en de aanleg van het clubgebouw natuurinclusieve opties toe te passen, het gebouw meerwaarde krijgen voor de natuur. Er kan gekozen worden uit diverse mogelijkheden, waarvan er hieronder een aantal zullen worden beschreven.

Natuurinclusief dak

Er zijn diverse opties en mogelijkheden om een plat dak natuurinclusief in te richten. Zo leent een plat dak zich voor de aanleg van een groendak of een bruindak.

Bruine daken hebben een ecologische en waterbufferende waarde. Vooral vogels die van origine op zandig terrein broeden, gebruiken bruine daken als nestplaats (bv. plevieren, visdief, scholekster, zwarte roodstaart), maar ook insecten hebben hier baat bij. Bij bruine daken bestaat de dakbedekking voornamelijk uit zand en steen, bijvoorbeeld gerecycled puin. Er bestaat geen specifieke richtlijn voor de inrichting van een bruin dak. In principe is het uitgangspunt: hoe meer zand met fijn puin, schelpen en steentjes, hoe beter.

Een groendak is beplant met verschillende inheemse grassen en kruiden en wordt verrijkt met voorzieningen voor vogels, zoals een houtbetonnen nestkast, een vogelbadje, eiken boomstammetjes en een insectenhotel.

Meer informatie over de toepassing en mogelijkheden van natuurinclusieve daken is te vinden via: <https://bouwnatuurinclusief.nl/blogs/keuzevrijheid-in-groene-daken-neemt-toe>

Bijenstein

In de zuidgevel kunnen een of meerdere bijenblokken worden ingemetseld. Plaats de bijenblokken in een luwe, zonnige muur op maximaal 2 meter hoogte, bij voorkeur lager. Zorg voor een bloemrijke plek in de directe omgeving. Bijenstenen kunnen gebruikt worden door wilde bijen, zoals de Rosse metselbij.

Neststenen of vogelkasten

In noord en/of oostgevel kunnen neststenen voor de huismus worden ingemetseld. Huismussen broeden doorgaans in kolonies, het plaatsen van meerdere neststenen bij elkaar is dus wenselijk.

Zorg in de omgeving voor voldoende dekking voor de huismussen, bijvoorbeeld een of meer dichte struiken of een begroeide schutting.

Ook kunnen nestkasten geplaatst worden. Aandachtspunten met betrekking tot de kasten (Gemeente Amsterdam; Vogelbescherming):

- Hang de nestkast op een rustige plek op;
- Niet in de volle zon, dus liever niet op het zuiden.
- Beschut tegen de wind. De invliegopening kan het beste op het noordoosten zijn gericht, want de wind komt in Nederland vaak uit het zuidwesten.
- Een vrije en veilige aanvliegeroute is belangrijk. Geen takken direct voor de opening.
- Vogels van dezelfde soort wonen het liefst tenminste tien meter van elkaar. Voor vogels van verschillende soorten, zoals koolmees en pimpelmees kunnen de kasten een meter of drie uit elkaar hangen.
- Koloniebroeders wonen wel weer graag in groepen; de nestkasten voor soorten als mussen, spreeuwen en zwaluwen kunnen daarom wel naast elkaar worden opgehangen.

8 Samenvattende conclusies

Gebiedsbescherming

Op basis van de quickscan natuur kunnen voor het plangebied sportpark Drieburg de onderstaande conclusies worden getrokken ten aanzien van de ecologische wet- en regelgeving (Wet natuurbescherming, NNN en overige gebiedsbescherming). Het voornemen heeft geen negatieve effecten ten aanzien van gebiedsbescherming voor wat betreft:

- Natura 2000
- Natuurnetwerk Nederland
- Hoofdgroenstructuur (HGS) gemeente Amsterdam
- Ecologische Structuur gemeente Amsterdam

De verwachting is dat er bij intensivering van het gebruik van Sportpark Drieburg een toename zal zijn van stikstofdepositie tijdens de gebruiksfase, omdat er als gevolg van de intensivering meer verkeersbewegingen zullen plaatsvinden. Daarom wordt geadviseerd een AERIUS berekening uit te laten voeren voor de gebruiksfase.

Soortenbescherming

Het plangebied ligt binnen het stedelijke gebied van de gemeente Amsterdam en bestaat uit een speelterrein dat na herinrichting met meer en meer diverse groenvoorziening ingericht zal worden. Langs de randen van het plangebied is een beplanting van heesters en poplieren aanwezig.

Er zijn geen knelpunten ten aanzien van de Wnb, artikel 3.5 en 3.10 ten aanzien van de volgende soortgroepen:

- Flora
- Vlinders, libellen en andere ongewervelden
- Vissen
- Reptielen

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Het te slopen gebouw van de korfbalvereniging is geschikt als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen. Door het slopen van het gebouw van de korfbalvereniging worden eventueel aanwezige verblijfplaatsen vernietigd. Om na te gaan of er verblijfplaatsen zijn, is aanvullend veldonderzoek noodzakelijk. Wanneer tijdens het aanvullend onderzoek naar vleermuizen verblijfplaatsen binnen het plangebied worden aangetroffen dan moet voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing zijn verkregen van de Wnb. Deze ontheffing moet worden aangevraagd bij de provincie Noord-Holland. Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gekoppeld, zoals voor de uitvoering van de beoogde werkzaamheden.

Vliegroutes en foeragegebied

Er dient te worden voorkomen dat mogelijke vliegroutes en foeragegebied van vleermuizen in bomen worden verstoord door lichtuitstraling. Dit kan door verlichting van de waterpartijen en de bomenrijen tijdens de werkzaamheden te voorkomen. Om te borgen dat er geen

lichtverstoring zal ontstaan door het bijplaatsen van lichtmasten op de velden, dient het lichtplan vooraf te worden beoordeeld door een ter zake kundig ecoloog. Er dient daarnaast gewerkt te worden met gericht licht, dat van de bomen en waterpartijen af geschieden wordt.

Indien het aanlichten van mogelijke vliegroutes niet kan worden voorkomen, dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd, om te bepalen of er daadwerkelijk vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn. Indien vliegroutes van vleermuizen worden verstoord, ontstaat daardoor een conflict met de Wet natuurbescherming en is voor de werkzaamheden een ontheffing nodig.

Grondgebonden zoogdieren

Het te slopen clubhuis geschikt is als verblijfplaats voor Steenmarter. Om na te gaan of er verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn, is aanvullend veldonderzoek noodzakelijk. Wanneer tijdens het aanvullend onderzoek naar Steenmarters verblijfplaatsen binnen het plangebied worden aangetroffen dan moet voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing zijn verkregen van de Wnb. Deze ontheffing moet worden aangevraagd bij de provincie Noord-Holland. Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gekoppeld, zoals voor de uitvoering van de beoogde werkzaamheden

Vogels

Effecten op algemene broedvogels

Door uitvoering van de plannen zal geen conflict met de Wnb ontstaan ten aanzien van vogels, mits verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen. Maatregelen om aan deze voorwaarde te kunnen voldoen zijn beschreven in paragraaf 5.3.2.

Effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten

Door uitvoering van de plannen kan een conflict ontstaan met de Wnb ten aanzien van Ransuil, Bosuil, Boomvalk, Sperwer, Havik, Slechtvalk en Roek. Geadviseerd wordt daarom om het verlichtingsplan voor de sportvelden op te stellen in overleg met een ecoloog om te voorkomen dat bomen in het bosplantsoen langs de sportvelden worden beschenen door de nieuw te plaatsen lichtmasten. Indien het niet mogelijk is te voorkomen dat bomen en bosplantsoen beschenen worden door de nieuw te plaatsen lichtmasten, dan dient aanvullend onderzoek plaats te vinden naar aanwezigheid van verblijfplaatsen van Ransuil, Bosuil, Boomvalk, Sperwer, Havik en Roek. Indien er verblijfplaatsen van voornoemde soorten worden aangetroffen, dan moet voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing zijn verkregen van de Wnb. Deze ontheffing moet worden aangevraagd bij de provincie Noord-Holland. Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gekoppeld, zoals voor de uitvoering van de beoogde werkzaamheden.

Amfibieën

De geplande werkzaamheden kunnen een conflict met de Wet Natuurbescherming artikel 3.5 ten aanzien van Rugstreeppad. Maatregelen om dit te voorkomen zijn beschreven in paragraaf 5.4.2.

Melding gebruik vrijstelling Wnb beschermde soorten

Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een eenmalige melding van het gebruik van de vrijstelling voor het verstoren van onder de Wnb beschermde soorten in het kader van een ruimtelijke ingreep (meldingsplicht provincie Noord-Holland). Deze melding geldt voor dit

project voor algemene, grondgebonden zoogdieren (Egel, Woelrat, Bosmuis, Rosse woelmuis, Mol en Huisspitsmuis). Voor het doen van een melding is een formulier beschikbaar op de website van de Omgevingsdienst Noord Holland Noord (OD NHN):

https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten

Overige soorten

Ten aanzien van overige beschermde soorten zal er geen conflict met de Wet natuurbescherming ontstaan door uitvoering van de plannen.

Zorgplicht

De initiatiefnemer is bij de uitvoering van werkzaamheden gebonden aan de Zorgplicht. Dit betekent dat dieren tijdens de werkzaamheden de gelegenheid moeten krijgen om het werkgebied te verlaten. Dit kan door te voorkomen dat dieren ingesloten raken door de werkzaamheden.

Risicosoorten

Aziatische duizendknoop

Nabij het plangebied zijn waarnemingen bekend van Aziatische duizendknoop. Omdat tijdens de werkzaamheden binnen het plangebied open grond zal voorkomen, wordt geadviseerd te werken volgens het infoblad kunnen zich snel uitbreiden en zijn lastig te verwijderen. Het is daarom belangrijk dat wanneer in de uitvoeringsfase het plangebied wordt omgevormd tot werkterrein (open grond), te voorkomen dat de soort zich tot in dit gebied verspreidt. Daarom wordt geadviseerd te werken met het infoblad 'voorkomen verspreiding duizendknoop op nieuwbouwlocaties' van het landelijk protocol 'Omgaan met Aziatische duizendknoop' (Faber, 2019).

Eikenprocessierups

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van Eikenprocessierups. Langs veld 14 zijn vier eiken aanwezig. Hierdoor kan er bij werkzaamheden risico zijn voor aanwezigheid van Eikenprocessierups tijdens de werkzaamheden. Geadviseerd wordt daarom om te werken volgens de Leidraad beheersing Eikenprocessierups (Spijker et al., 2022)

Literatuurlijst

- Borst, R.H.J., Sprong, R., Teunissen, M., 2020. Gedragscode Soortenbescherming gemeenten. Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland.
- Haarsma, A-J., & Koopmans, M., 2017. De Meervleermuis in Fryslân. Kennisontwikkeling voor monitoring. A&W-rapport 2418. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden
- Faber, J., Penninkhof, J., de Vetten, L., Boosten, M. 2019. Landelijk protocol voorkomen verspreiding duizendknoop, Aequator Groen & Ruimte, Stichting Probos & Geofoxx milieuexpertise, versie 14 oktober 2019.
- Haarsma, A-J, Blokker (2014). Amsterdam als tippelzone voor de meervleermuis. <https://www.batweter.nl/attachments/article/4/>
- Spijker et. al., 2022 Leidraad beheersing Eikenprocessierups. Kenniscentrum eikenprocessierups
- Springer, T., 2022. Amsterdamse gedragscode flora & fauna. Aanvullende voorwaarden op de Gedragscode soortbescherming voor gemeenten. Gemeente Amsterdam, versie 1, 6 april 2022.
- Timmermans, G., Daalder, R. 2012. Ecologische visie, biodiversiteit en groene verbindingen in Amsterdam. Gemeente Amsterdam.
- Vliegthart, A., 2020. Vaststellen van de iepenpage langs kades in Amsterdam, De Vlinderstichting

Websites

Maps.amsterdam.nl
 Bouwnatuurinclusief.nl
 Nddf.nl
 waarneming.nl
 verspreidingsatlas.nl
 processierups.nu

Bijlage 1 Toetsingskader

In de hiernavolgende paragrafen zijn de relevante delen van het wettelijk kader in relatie tot natuurbescherming opgenomen.

Nationaal natuurbeleid (Wet natuurbescherming)

Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 2 van de Wnb zijn de bepalingen voor gebiedsbescherming vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden. Projecten of andere handelingen, die gelet op de instandhoudingdoelen (IHD), significant negatieve gevolgen kunnen hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied, zijn volgens artikel 2.7, lid 2 van de Wnb vergunningsplichtig. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden/ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied. Indien significant negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient een 'passende beoordeling' te worden uitgevoerd.

In het geval de passende beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning, c.q. de instemming, worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' voldaan wordt. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn (A), er sprake is van bij de wet genoemd belang (D) en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (C).

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de IHD die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. IHD betreffen zowel habitattypen met bijbehorende habitattypische soorten als habitat- en vogelsoorten. In het kader van de alternatievenafweging wordt beoordeeld of er onderscheid is in de mate waarin de verschillende alternatieven effect hebben op de IHD en of er voor de verschillende alternatieven de kans bestaat dat significant negatieve effecten optreden.

Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming bestaat de soortenbescherming uit drie beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) en 'Andere soorten' (art. 3.10). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, toegelicht.

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;

- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

De meeste vogelsoorten maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de hiervoor beschreven verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen deze nesten worden verwijderd of verplaatst, tenzij in specifieke situaties er een ecologisch zwaarwegend belang is om nesten die normaliter niet jaarrond beschermd zijn toch jaarrond te beschermen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer door een ingreep een groot deel van de nestgelegenheid van een bepaalde populatie dreigt te verdwijnen. Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het verkrijgen van een ontheffing in principe niet mogelijk omdat bijna altijd een alternatief voorhanden is, namelijk werken wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn altijd relevant voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Jaarrond beschermde nesten zijn:

- 1 nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil);
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw en huismus);
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk);
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor planten heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Voor deze dieren en planten van de Habitatrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'Andere soorten' heeft betrekking op de soorten uit bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Binnen de soortenlijsten in bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van LNV als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een ontheffingsaanvraag.

Als er sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Zorgplicht

In artikel 1.11 lid 1 en lid 2 van de Wet natuurbescherming is de zorgplicht beschreven: 'Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving. Eenieder laat handelingen na, waarvan redelijkerwijs te vermoeden is, dat ze nadelig zijn voor in het wild levende dieren. Als dat nalaten in redelijkheid niet gevegd kan worden, dienen de gevolgen van dat handelen voor die dieren zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt te worden'. De zorgplicht geldt altijd.

Bescherming houtopstanden

Indien men bomen wenst te kappen die buiten de bebouwde kom liggen, is de nationale Wet natuurbescherming (Wnb) van toepassing. De Wnb heeft betrekking op houtopstanden bomen of beplanting met een oppervlakte van meer dan 10 are (1000 m²), of meer dan 20 bomen in rijbeplanting (gerekend over het totaal aantal rijen). Hierbij is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen. Indien toch gekapt wordt dient een kapmelding te worden ingediend bij de Provincie. Er zijn enkele uitzonderingen waarbij een kapmelding niet is vereist, deze staan vermeld in art. 4.1 van de Wet natuurbescherming:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1 wegbepantingen;
 - 2 beplantingen langs waterwegen, en
 - 3 eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;

- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1 ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - 2 bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee m, en
 - 3 zijn aangelegd na 1 januari 2013.

De Wet natuurbescherming kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en herplantplicht. Wie (een deel van) een houtopstand velt, moet dit minstens één maand voorafgaand aan de kap melden bij de Provincie en heeft de plicht om hetzelfde areaal te herplanten binnen 3 jaar na het vellen. Provincies kunnen bij verordening bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd.

Provinciaal natuurbeleid (Natuurnetwerk Nederland, NNN)

Natuurnetwerk Noord-Holland

Het Natuurnetwerk Nederland (voormalig ecologische hoofdstructuur; EHS, genoemd) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Door natuur te verbinden blijft diversiteit behouden en verkleint de kans op uitsterven van soorten. Het Noord-Hollandse deel van dit natuurnetwerk (NNN-gebied) heet Natuurnetwerk Noord-Holland.

Begrenzing en wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied zijn van belang bij het bepalen of ruimtelijke initiatieven doorgang kunnen vinden. In beginsel geldt de regel dat geen bestemmingswijzigingen mogelijk zijn als daardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied (per saldo) significant worden aangetast. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd in het Natuurbeheerplan. De begrenzing van het gebied behorende tot het Natuurnetwerk Noord-Holland is vastgelegd in de kaart van het Natuurbeheerplan Noord-Holland. Aan alle percelen binnen NNN-gebied wordt een natuurbeheertype toegekend. Wanneer geen beheertype is toegekend wijkt het beoogde beheertype sterk af van het huidige gebruik en kan het gewenste beheertype vaak pas na inrichtingsmaatregelen gerealiseerd worden. Als nog niet in detail bepaald is welk beheertype wordt beoogd, kan in de ambitiekaart het beheertype N00.01 (nog om te vormen naar natuur) worden gebruikt.

Ook beschrijft het Natuurbeheerplan verschillende soorten leefgebieden en de soorten die er voorkomen, en de doelen voor elk leefgebied. Voor het leefgebied 'Open grasland' zijn er kwantitatieve doelen voor kritische soorten (grutto, slobeend, tureluur) en voor niet-kritische soorten (scholekster, Kievit, wulp). De weidevogelleefgebieden vormen de leefgebieden voor de kritische soorten zoals de grutto, slobeend, tureluur (op de beheertypenkaart deelkaart b A11.01); de scholeksterleefgebieden vormen de leefgebieden van de niet-kritische soorten (op de beheertypenkaart deelkaart b A11.02). Het Natuurbeheerplan wordt jaarlijks op onderdelen gewijzigd.

Nee -tenzij principe

Het NNN wordt beschermd op grond van de Provinciale Ruimtelijke Verordening. De begrenzing van de gronden van het natuurnetwerk Noord-Holland zijn te vinden op de NNN-kaart van de provincie: PlanoView Structuurvisie2040 en PRV. Voor deze gronden geldt dat een bestemmingsplan geen bestemmingen en regels bevat die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur en de Ecologische Verbindingszone significant aantasten.

Bij nieuwe ontwikkelingen in het NNN moet getoetst worden of er sprake is van significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Wordt significante aantasting aangetoond, dan is de ontwikkeling niet mogelijk, tenzij er sprake is van:

- ontwikkeling van een groot openbaar belang; en de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd
- geen reële andere mogelijkheden; en de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd
- een activiteit of een combinatie van activiteiten die mede tot doel heeft de kwaliteit of kwantiteit van de Ecologische Hoofdstructuur of de Ecologische Verbindingszone per saldo te verbeteren.

In aanvulling van het vorige wordt vereist dat het bestemmingsplan voldoet aan de ruimtelijke kwaliteitseisen als beschreven in artikel 15 en is een bestemmingsplan in overeenstemming met het gestelde in artikel 5a (nieuwe stedelijke ontwikkeling) of artikel 5c (kleinschalige ontwikkeling).

Hier opvolgend moet in het bestemmingsplan worden opgenomen:

- op welke wijze schade aan de Ecologische Hoofdstructuur zoveel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade wordt gecompenseerd;
- hoe wordt geborgd dat de maatregelen ten behoeve van de compensatie daadwerkelijk wordt uitgevoerd.

Gemeentelijk Natuurbeleid

Hoofdgroenstructuur gemeente Amsterdam

De Hoofdgroenstructuur omvat de minimaal benodigde hoeveelheid groen die Amsterdam wil borgen, bestaande uit gebieden die waardevol zijn voor de stad en de metropool, omdat zij een onmisbare functie vervullen voor groene recreatie, verbetering leefklimaat, waterhuishouding, hittedemping, verbetering luchtkwaliteit, biodiversiteit en voedselproductie. Behoud van cultuurhistorische waarden en een gevarieerd totaal-aanbod aan groen zijn belangrijke aspecten.

Ieder initiatief in de Hoofdgroenstructuur wordt beoordeeld op inpasbaarheid. Uitgangspunt daarbij is behoud van het groene karakter en typologie van het betreffende gebied. De beoordeling of nieuwe functies naar aard, omvang en locatie inpasbaar zijn vindt plaats op basis van de richtlijnen die zijn uitgewerkt per groentype (zie de tabellen op pagina 245 tot en met 248).

Daarvoor geldt globaal het onderstaande:

- *Inpasbaar*: kleinschalige bebouwing en verharding die het specifieke groentype ondersteunt en die voortvloeit uit het streven naar verbetering van het functioneren van het groen.
- *Niet inpasbaar*: bebouwing en verharding die het specifieke groentype niet ondersteunt of niet voortvloeit uit het streven naar verbetering van het functioneren van het groen.

- Bebouwing en verharding, zoals gebruik voor wonen en werken.
- Infrastructuur (ook bruggen), met name voor auto's, voor zover deze de groenfunctie niet ondersteunt.
- Niet aan groen gerelateerde vrijetijdsvoorzieningen.
- Zendmasten en reclamezuilen.
- Windturbines, met uitzondering van de uitwerkingsgebieden windenergie, waarbij partners uit de metropoolregio zullen worden betrokken.
- Waterberging, als de noodzaak daarvoor is ontstaan door verdichtingen in het omringende stedelijke gebied. Waterbergingsopgaven mogen niet op groengebieden worden afgewenteld.
- Overnachtingsmogelijkheden, op een enkel uitzondering na. Zie criteria per groentype.
- Maximaal enkele procenten van het oppervlak van het gebied mogen bebouwd en/of verhard.
Zie criteria per groentype.

Ecologische structuur gemeente Amsterdam

In de provinciale ecologische structuur (in 2010 vastgelegd in de provinciale ruimtelijke verordening) worden gebieden en verbindingzones aangewezen als onderdeel van een ecologisch netwerk. Het doel is om planten en dieren in de verstedelijkte Randstad zoveel mogelijk overlevingskansen te bieden. Dit kan door gebieden met elkaar te verbinden met groene wegen (bermen, slootkanten, oevers) en barrières zoals asfaltwegen en andere infrastructuur passeerbaar te maken voor dieren met bijvoorbeeld tunnels. De Amsterdamse ecologische structuur is een uitwerking en aanvulling op en verfijning van het provinciale netwerk. Amsterdam voegt een aantal dwars- en parallelverbindingen toe om het geheel sterker te maken. Bijkomend voordeel is dat de stad zelf ook natuurrijker wordt.

Om de Amsterdamse ecologische structuur goed te laten functioneren, moeten de knelpunten worden aangepakt. De strategie is om knelpunten zoveel mogelijk op te lossen door ze onderdeel te maken van de projectbegroting van grotere ruimtelijke projecten.

Wat betreft het beheer van groengebieden, zijn er twee relevante beleidsuitspraken:

- Het beheer van de groenstroken in de ecologische structuur van Amsterdam dient zo natuurvriendelijk mogelijk te zijn, gericht op verscheidenheid aan vegetatie en het bieden van voldoende dekking.
- Chemische bestrijdingsmiddelen mogen in de ecologische structuur van Amsterdam niet worden gebruikt.

Bij de beoordeling van de ruimtelijke plannen van een project op de ecologische structuur is het uitgangspunt dat plannen niet mogen leiden tot verzwakking van de ecologische structuur die in de Ecologische visie van de gemeente staat omschreven, bijvoorbeeld doordat extra barrières ontstaan [lit. 8].

Voor wijzigingen aan de ecologische structuur is, vergelijkbaar met de Hoofdgroenstructuur, een besluit van de gemeenteraad nodig.

Bijlage 2 Beschrijving en instandhoudingsdoelen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer

Beschrijving (Kenschets)

Het Markermeer ontstond als gevolg van voltooiing van de Houtribdijk tussen Enkhuizen en Lelystad in 1976. In luwere en ondiepere delen van het Markermeer, zoals de Gouwzee (het deelgebied tussen het eiland Marken en het vasteland van Noord-Holland dat is aangewezen onder de Habitatrictlijn) en de kustzone Muiden zijn kranswierbegroeiingen ontstaan. Momenteel bevat het zuidelijk deel van de Gouwzee de grootste oppervlakte aan kranswervegetatie met sterkranswier in ons land. De kranswieren vormen in de zomer en de herfst een belangrijke voedselbron voor o.a. krooneenden. Belangrijk broedgebied voor visetende watervogels (visdief). Het Markermeer/IJmeer is van belang voor visetende (fuut, aalscholver, nonnetje, grote zaagbek, dwergmeeuw, zwarte stern), mosseletende (kuifeend, tafeleend, topper) en waterplantenetende (krooneend, meerkoet, tafeleend) watervogels. Voor de soorten van de eerste twee categorieën zijn de omstandigheden in de jaren negentig verslechterd door afname van de driehoeksmossel in het Markermeer en afname van de spiering in zowel het IJsselmeer als het Markermeer. Het eerste proces is verbonden aan afname van de voedselrijkdom na de aanleg van de Houtribdijk in combinatie met de hoge sliblast, het tweede proces is mogelijk klimaat gerelateerd. Ondanks afname is vooral het aantal kuifeenden en het aantal nonnetjes nog steeds van internationale en grote nationale betekenis. De betekenis van het gebied voor grote concentraties ruiende watervogels is niet verminderd. De Gouwzee heeft een bijzondere betekenis door het voorkomen van een groot veld sterkranswier, waarop door grote aantallen duikende herbivoren (krooneend, tafeleend, meerkoet) wordt gefoerageerd.

Instandhoudingsdoelstellingen (IHD)

Habitattypen

Habitattype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H3140 - Kranswierwateren		definitief	=	=	A1	4.01,W
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		ontwerp	=	=	C	4.01,W

Habitatrictlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1149 - Kleine modderkruiper	ontwerp	=	=	=		
H1163 - Rivieronderpad	definitief	=	=	=		4.01,W; 4.03,W
H1318 - Meenvieermuis	definitief	=	=	=	B1	

Broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Aantal broedparen ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A017 - Aalscholver	definitief	8000*	=	=	C	
A193 - Visdief	definitief	630	=	=	B1	

Natura 2000-gebied Het Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske

Beschrijving (Kenschets)

Het Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske vormen tezamen het grootste uitgeveende laagveencomplex ten noorden van Amsterdam. In het huidige karakter van het gebied wordt de langdurige invloed van brak water weerspiegeld, die echter in de laatste eeuw sterk verminderd is. De veenterreinen zijn van internationale betekenis vanwege het voorkomen van de prioritaire soort Noordse woelmuis, veenmosbegroeiingen met gewone dophei en een naar verhouding grote oppervlakte aan overgangs- en trilvenen. Daarnaast zijn de gebieden van belang voor voedselrijke, zoomvormende strooiselruigten en de soorten bittervoorn, grote modderkruiper, kleine modderkruiper, rivierdonderpad en meervleermuis. Belangrijk broedgebied voor broedvogels van rietmoerassen met veel waterriet en wat overjarig riet (roerdomp, bruine kiekendief, snor, rietzanger) en broedvogels van natte graslanden (kemphaan, watersnip) met kale, hoge, plekken langs oevers (visdief).

Instandhoudingsdoelstellingen (IHD)

Habitattypen

Habitatype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H3140 - Kranswierwateren		definitief	>	=	C	
H4010B - Vochtige heiden	laagveengebied	definitief	>	=	B1	4.09,W
H6430B - Ruigten en zomen	harig wilgenroosje	definitief	=	=	C	4.13,W
H7140B - Overgangs- en trilvenen	veenmosrietlanden	definitief	>	=	B1	4.09,W
H91D0 - Hoogveenbossen		definitief	=	=	C	4.09,W

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1134 - Bittervoorn	definitief	=	=	=	C	
H1149 - Kleine modderkruiper	definitief	=	=	=		
H1163 - Rivierdonderpad	definitief	=	=	=		
H1318 - Meervleermuis	definitief	=	=	=	B1	
H1340 - Noordse woelmuis	definitief	=	=	=	B1	4.11,W; 4.12,W; 4.13,W

Broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Aantal broedparen ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A021 - Roerdomp	definitief	17	=	=	B2	4.12,W
A081 - Bruine kiekendief	definitief	15	=	=	C	
A151 - Kemphaan	definitief	20	>	>	C	4.11,W
A153 - Watersnip	definitief	60	>	>	B1	
A193 - Visdief	definitief	180	=	=	C	
A292 - Snor	definitief	50	=	=	C	4.12,W
A295 - Rietzanger	definitief	800	=	=	B1	

Niet-broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Populatie waarde ?	Instandhoudingsdoelstelling ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A043 - Grauwe gans	definitief	90	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A050 - Smient	definitief	6400	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B1	4.11,W
A051 - Krakeend	definitief	200	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A056 - Slobeend	definitief	50	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A125 - Meerkoet	definitief	710	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A156 - Grutto	definitief	behoud	n.v.t.	Slaap- en rustplaats	=	=		

Adres

Suderwei 2
9269 TZ Feanwâlden
Telefoon 0511 47 47 64
info@altwym.nl

www.altwym.nl

Adres Amsterdam

Gebouw Matrix II,
Science Park 400/K1.08/1.09
1098 XH Amsterdam